

ภาคผนวก

ก. ประวัติชีวิตของผู้สูงอายุที่ให้ข้อมูลหลัก

1. ยายคำเอ้ย ลัทธิกุล เกิดในเมืองเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2471 ปัจจุบันอายุ 73 ปี สามีชื่อนายคำ เสียชีวิตแล้วเมื่อปี 2543 สมัยที่อยู่ในเมืองเชียงใหม่เป็นศรัทธา วัดกู่คำ ไกล่สถานีนสงอาเขต ภายหลังย้ายมาอยู่ในชุมชนนี้เมื่อประมาณ 40 กว่าปีที่แล้ว มีลูกทั้งหมด 9 คน แต่งงานแล้วและแยกบ้านเป็นของตัวเอง ปัจจุบันยายคำเอ้ยอาศัยอยู่กับ ลูกชายอายุประมาณ 42 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน และลูกสาวคนหนึ่งอายุประมาณ 41 ปี แต่งงานแล้ว และสามีก็อยู่บ้านเดียวกัน ครอบครัวจึงเป็นแบบครอบครัวยาย ลูกของยายคำเอ้ยส่วนมากมีอาชีพรับราชการ ยายคำเอ้ยจัดว่าเป็นผู้มีฐานะดีคนหนึ่ง ปัจจุบันอาศัยอยู่ในบ้านไม้ได้ ทุนสูงสร้างมาได้ 28 ปีแล้วแต่ยังมั่นคง พร้อมกับลูกและลูกเขย มีที่ดินทั้งหมดประมาณ 10 ไร่ ราคาไร่ละประมาณ 9 แสนบาท มีหอพักไว้ให้นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้เข้าพัก ประมาณ 8 ห้อง เป็นหอพักติดพื้นดิน นอกจากนั้นก็ยังมีรถยนต์และรถจักรยานยนต์อีก 3 คัน

เกี่ยวกับการปฏิบัติตนทางด้านศาสนา ยายคำเอ้ยเตรียมอาหารใส่บาตรพระทุกวัน นอกจากนั้น ก็ยังเข้าเป็นสมาชิกของลัทธิโยเรที่มีที่ตั้งสำนักงานอยู่ในเมืองเชียงใหม่อีกด้วย การนับถือ โยเร ยายคำเอ้ยบอกว่า ทำให้ตนเองสบายใจ และเงินทองมักจะมีโดยไม่เดือดร้อน ไม่เหมือนเมื่อก่อน แต่กิจกรรมทางศาสนาพุทธ ก็ไม่ได้ละเลย ยังคงปฏิบัติอยู่เช่นเดิม

2. ลุงดำ เก่งกาจ เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2478 ที่บ้านแม่แก่น้อย อำเภอสันทราย ปัจจุบันอายุ 66 ปี ย้ายมาอยู่ชุมชนนี้ เมื่อ 30 ปีที่แล้ว ภรรยาชื่อแม่ทา อายุ 67 ปี มีลูก 1 คน เสียชีวิตแล้ว เมื่อปี 2542 ขณะมีอายุได้ 42 ปี พ่อตาอาศัยอยู่ที่บ้านไม้สองชั้นขนาดใหญ่กับภรรยา บนที่ดินมีเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ รถจักรยานยนต์ 1 คัน และบ้านติดพื้นดินอีก 1 หลัง ไว้ให้ลูกสะใภ้และหลานอยู่ การปฏิบัติตนทางด้านศาสนา พ่อตาทำอย่างสม่ำเสมอ ตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นที่วัดหรือที่บ้าน

3. ยายคำ ลำไย (นามสกุลสมมติ) เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2472 ปัจจุบันอายุ 73 ปี สภาพครอบครัวมีฐานะยากจน บ้านพักอาศัยชั่วคราวดงไหม ติดพื้นดิน ยายคำมีรายได้มาจากการเฝ้าสวนลำไยให้อาจารย์พัฒนา (อาจารย์คนหนึ่งในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ได้ค่าตอบแทนเดือนละ 700 บาท และเครื่องอุปโภคบริโภคอื่น ๆ ตามแต่อาจารย์จะให้ ยายคำเกิดที่อำเภอสันกำแพง สามีตายไปเมื่อปี พ.ศ. 2537 มีลูกทั้งหมด 4 คน เสียชีวิตจากโรคภัยแล้ว 3 คน ลูกสาวที่เหลืออีกคนหนึ่ง อยู่ที่สันกำแพง ยายคำย้ายมาอยู่ในชุมชนวัดวิเวกวาราม เมื่อ 40 กว่าปีที่แล้ว ทรัพย์สินไม่มีมาก ยายคำอยู่คนเดียวตามลำพังในบ้านเล็กในสวนลำไย ยายคำเป็นคนที่มีความสัมพันธ์กับคนอื่นน้อย และก็ไม่ค่อยมีใครไปพบปะกับยายคำมากนักเช่นกัน

4. แม่ฮ้อยน้อย อายุ 94 ปี เกิดที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งใกล้กับบ้านแม่ใจ (จำไม่ได้) มีลูกทั้งหมด 10 คน เสียชีวิตแล้ว 7 คน เหลือ 3 คน สามีตายเมื่ออายุได้ 63 ปี ปัจจุบันฮ้อยน้อยพักอาศัยอยู่กับลูกสาวคนสุดท้อง ซึ่งมีอายุ 62 ปี ลูกสาวและหลาน ๆ ได้สร้างบ้านให้พักอาศัยเป็นการเฉพาะส่วนตัว เป็นบ้านคอนกรีตอย่างดี มีห้องน้ำในตัว มีโทรทัศน์และวิทยุไว้ให้ฮ้อยน้อยติดตามข่าวสาร แม่ฮ้อยน้อยเคยพักอาศัยอยู่ในวัดวิเวกฯ ช่วงหนึ่งเป็นระยะเวลานานถึง 8 ปี เพราะต้องไปคอยรับใช้พระน้องชายอายุ 80 ปี ซึ่งตาบอดทั้งสองข้าง ทำให้ฮ้อยน้อยรู้จักพระเถระในวัดเป็นอย่างดี และเพิ่งมาอาศัยอยู่บ้านนี้ เมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา เพราะพระน้องชายมรณภาพแล้วเมื่อปี 2542 ทรัพย์สินในบ้านทั้งหมดเป็นของลูกหลาน เช่น รถยนต์และรถจักรยานยนต์ ประมาณ 4 คัน ที่ดินประมาณ 3 ไร่ ไร่ละประมาณ 3 แสนบาท ในบริเวณนั้น แต่แม่ฮ้อยน้อยก็ได้รับการดูแล อย่างสุขสบาย ถึงแม้อายุจะมาก แต่ร่างกายยังแข็งแรง เดินได้ จำหน้าพระเถระที่ไปเยี่ยมได้เป็นอย่างดี เมื่อเวลาต้องการไปวัด ลูกสาวจะเอารถไปส่ง ส่วนรายได้ขึ้นอยู่กับลูกหลานจะให้ เพื่อนำไปทำบุญ ลูกหลานปลูกดอกไม้และทำขนมขาย สภาพบ้านเรือนทั้งของลูกและของฮ้อยน้อยโอ่งสวยงาม

5. ป้าสมศรี อินทชัย อายุ 66 ปี เกิดที่ตำบลเมืองเดิม อำเภอสันทราย เมื่อปี พ.ศ. 2478 สามีชื่อลุงทา อายุ 75 ปี เคยย้ายไปอยู่กับสามีในเมืองเชียงใหม่ระยะหนึ่ง มีลูก 3 คน เสียชีวิตแล้ว 1 คน เมื่อปี 2542 หลานพิการอายุ 17 ปี เสียชีวิต ย้ายมาอยู่ชุมชนนี้ เมื่อ 50 กว่าปีที่แล้ว สมัยยังมีเรี่ยวแรง มีอาชีพรับจ้างทั่วไปอยู่ในเมือง และตอน

ทำงานเป็นแม่ครัวที่โรงอาหารในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปัจจุบันร่างกายไม่แข็งแรง มีโรคปวดข้อ อยู่กับบ้านเฉย ๆ ทั้งสามีและภรรยา ลูกสาวคนโตอายุประมาณ 43 ปี ทำงานที่โรงพยาบาลแมคคอมมิในเชียงใหม่ ลูกเขยทำงานที่สถานีเกษตรแม่โจ้ รายได้ขึ้นอยู่กับลูกสาว ป้าสมศรีเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งมีการจัดฟิงเทคน์ทุกวันพุธที่ 4 ของเดือน ที่วัดห้วยเกียง สมบัติที่มีคือ บ้านไม้หลังเก่า ได้ทุนสูง 1 หลัง รถจักรยานและจักรยานยนต์อย่างละ 1 คัน ที่ดินประมาณ 1 ไร่ ราคาไร่ละประมาณ 8 แสนบาท ป้าศรีใส่บาตรทุกวัน และไปวัดทุกวันพระ

6. พ่อหนานยีน สีแดง เกิดเมื่อปี พ.ศ.2464 ที่บ้านต้นผึ้ง อำเภอแม่แตง ปัจจุบันอายุ 80 ปี เคยบวชเป็นสามเณรตั้งแต่อายุ 11 ปี เมื่ออายุครบ 20 ปีได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ลาสิกขาบเมื่ออายุได้ 23 ปี ในขณะที่บวชสอบได้นักธรรมชั้นตรี จึงทำให้พ่อหนานยีน รู้เรื่องธรรมะเป็นอย่างดี หลังจากลาสิกขาบ ได้แต่งงานกับภรรยาคนแรก ที่บ้านต้นผึ้ง มีลูกด้วยกัน 4 คน ภายหลังได้หย่ากับภรรยาคนแรก แล้วมาแต่งงานกับภรรยาคนที่สอง ที่บ้านโป่ง เมื่อ 25 ปีที่แล้ว กับภรรยาคนที่สองมีลูกชายเพียงคนเดียวเท่านั้น พ่อหนานยีนย้ายเข้ามาอยู่ที่ชุมชนนี้ เมื่อ 40 กว่าปีที่แล้ว พ่อหนานดำเนินชีวิตด้วยการเกี่ยวหญ้าคา มาไฟขาย ราคาไฟละ 2 บาท ขายครั้งหนึ่งได้เงินประมาณ 200 บาท รายได้ส่วนหนึ่งมาจากชมรมผู้สูงอายุให้เดือนละ 300 บาท ในฐานะผู้ขาดแคลน พ่อหนานยีนมีที่ดิน 2 ไร่ ราคาไร่ละ 2 แสนกว่าบาท รถจักรยานยนต์เก่าคันหนึ่งราคา 2,500 บาท สภาพบ้านเรือนทรุดโทรม สิ่งของเครื่องใช้เก่าคร่ำคร่า เครื่องอำนวยความสะดวกไม่มี ไฟฟ้าไม่มีใช้ บ้านอยู่ห่างไกลผู้คน ในด้านที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนทางด้านศาสนา พ่อหนานยีนจะไปนอนวัดในช่วงเช้าพรรษาทุกวันพระ ตลอดพรรษาสมาเดือน ไม่เชื่อเรื่องผี และไม่เคยเข้าร่วมพิธีกรรมทางผี ในด้านการเมือง พ่อหนานยีนและครอบครัวเป็นสมาชิกพรรคการเมืองทุกพรรค ที่มาติดต่อให้เป็น แต่เวลาเลือกตั้งคงเลือกเพียงพรรคเดียวเท่านั้น

7. ลุงสม อิกำเนิด อายุ 68 ปี เกิดเมื่อปี พ.ศ.2476 ที่จังหวัดลำพูน เป็นชาวยอง โดยกำเนิด การศึกษาจบชั้น ป.4 สามารถอ่านออกเขียนได้ มีลูกทั้งหมด 4 คน แยกครอบครัวแล้ว 2 คน อีก 2 คน ยังอยู่บ้านเดียวกันกับลุงสมทั้งลูกและภรรยา สมัยเป็นเด็กลุงสมถูกพ่อทอดทิ้งจึงมักจะทำบุญเพื่ออุทิศให้พ่อเสมอ ลุงสมย้ายมาอยู่ที่ชุมชนนี้ (บ้านท่ายาว) เมื่อปี พ.ศ. 2509 หรือเมื่อ 35 ปีที่แล้ว ได้รับหน้าที่จากชาวบ้านให้เป็นผู้ดูแลทรัพย์สินและการก่อ

สร้างภายในวัดทั้งหมด (ไวยาวัจกร) ลุงสมมีหน้าที่เชิญชวนชาวบ้านให้ช่วยกันบริจาคทรัพย์ เพื่อใช้ในการก่อสร้าง ในวันที่ชาวบ้านมาวัดเป็นจำนวนมาก ลุงสมมีที่ดินทั้งหมด 10 กว่าไร่ ราคาไร่ละ 4 แส่นกว่าบาท บ้าน 2 หลัง รถจักรยานยนต์และรถยนต์อีก 3 คัน รายได้มาจากการขายผลไม้ในสวน เช่น ลำไย ฝรั่ง และการทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์

การปฏิบัติตนทางศาสนา ลุงสมมาวัดทุกวันพระและในหน้าเทศกาลเข้าพรรษา ก็จะมาอนวัดทุกวันพระเช่นกัน ความสามารถพิเศษคือ สามารถเข้าทรงไปพบพระศรีอารียและเทวดาต่าง ๆ ได้ สามารถรักษาโรคด้วยไสยศาสตร์ได้ จึงมีชาวบ้านมารักษาที่บ้านลุงสมเป็นประจำ

8. ลุงมี ทับเลื่อน อายุ 67 ปี เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2477 ที่อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ มีลูก 3 คน เสียชีวิตแล้ว 1 คน ลูกชายคนโตเป็นข้าราชการซี 7 เงินเดือนตามคำบอกของลุงมี 20,000 กว่าบาท ลุงมีมีภรรยาชื่อป้าบุญถึง เป็นคนที่ทำกิจกรรมทางศาสนาสม่ำเสมอ ไม่ว่าที่วัดหรือที่บ้านก็ตาม แต่ภายหลังภรรยา หรือป้าบุญถึงเกิดป่วยกะทันหันด้วยโรคซึมเศร้า ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนผู้ให้ข้อมูลจากภรรยา เป็นสามีแทน เพราะป้าบุญถึงไม่สามารถพูดได้มาก ลุงมีย้ายมาอยู่ชุมชนนี้เมื่อ 10 กว่าปีที่ผ่านมา แต่ก่อนทำงานในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในตำแหน่งลูกจ้าง ปัจจุบันเกษียณแล้ว พร้อมกับได้เงินบำเหน็จจำนวนหนึ่ง ลุงมีเคยเป็นกรรมการวัดเมื่อ 5 ปีที่แล้วในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงิน ปกติลุงมีเป็นคนที่ไม่ค่อยไปทำกิจกรรมทางศาสนามากนัก แต่เป็นผู้ที่สนับสนุนป้าบุญถึงอยู่เบื้องหลังเสมอมา ลุงมีมีเงินเก็บไว้ในธนาคารจำนวนหนึ่ง ที่ดินประมาณ 3 ไร่ ราคาไร่ละประมาณ 1 ล้านบาท บ้านคอนกรีตติดพื้นดิน มีสภาพมั่นคง 1 หลัง รถยนต์และจักรยานยนต์อีก 3 คัน ในแต่ละวันลุงมีจะใช้เวลาวางที่มีดูแลบำรุงต้นไม้และเฝ้าป่าที่กำลังป่วยอยู่ ครอบครัวของลุงมีเป็นแบบครอบครัวขยาย เพราะมีครอบครัวของลูกชายอาศัยอยู่ด้วย

9. ยายปา ทองยู เกิดเมื่อปี พ.ศ.2470 ที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันอายุ 74 ปี ยายเข้ามาอยู่ในชุมชนนี้ เมื่อ พ.ศ. 2519 พ่อแม่ของยายปาเป็นชาวจังหวัดลำปาง เครือญาติส่วนมากเป็นกรรมกรรับจ้างทั่วไป และขายขนม สามีเสียชีวิตเมื่อ 18 ปีที่แล้ว มีลูก 9 คน ลูกแต่ละคนมีหน้าที่การงานที่ดี มีรายได้พออยู่พอกิน ทรัพย์สินที่มีปัจจุบันนี้ที่เป็นของลูกและของยายปาคือ ที่ดิน 1 ไร่ 2 งาน ราคาไร่ละประมาณ 1 ล้านบาท บ้านปูนติดพื้นดิน 2 หลัง ยายปาอยู่หลังหนึ่งคนเดียว โดยมีลูกหลานคอยดูแล และให้เงินใช้เดือนละ

200 บาท มีรถจักรยานยนต์อีก 3 คัน ยายปามีสภาพความเป็นอยู่ที่สุขสบายมาก หากเทียบกับผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำด้วยกัน ยายปาไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ เพราะลูก ๆ ไม่อนุญาต เมื่อ 4 ปีที่แล้ว ยายปาเคยมาอาศัยที่วัดระยะหนึ่ง จึงทำให้รู้จักและสนิทสนมกับพระเณรเป็นอย่างดี การปฏิบัติตนทางด้านศาสนา ยายปามีความเชื่อเรื่องอำนาจของผีเจ้านาย เพราะสมัยเป็นสาว ถูกอำนาจลึกลับเข้าสิง ภายหลังจึงต้องไปร่วมงานพ้อนผีทุกปี แต่ก็ไปช่วยจัดแจงสิ่งของเท่านั้น ยายปาเตรียมอาหารใส่บาตรบ่อยมาก เมื่อก่อนไปวัดทุกวันพระ แต่ปัจจุบันร่างกายไม่แข็งแรง มีอาการปวดขา ไม่สามารถนั่งพับเพียบได้ จึงต้องงดไปวัด ยกเว้นที่เป็นงานประเพณีสำคัญ เช่น ปีใหม่เมือง หรือ งานสงกรานต์พระธาตุ

ข. รายชื่อผู้ให้ข้อมูลประกอบ

1. หลวงพ่อตีบ อายุ 75 ปี
2. ลุงมิน ปงหาร อายุ 75 ปี
3. ลุงต๋น ปงหาร อายุ 68 ปี
4. ลุงอิน อายุ 66 ปี
5. ป้าตีบ วงศ์สถาน อายุ 74 ปี
6. พ่อเหลา ไชยดก อายุ 72 ปี
7. แม่คำ ไชยดก อายุ 71 ปี
8. ป้าบุญถึง ทับเลื่อน อายุ 66 ปี
9. พระพันศักดิ์ กันทาเดช อายุ 38 ปี
10. นายสิงโต ปาระมี อายุ 60 ปี (อาจารย์วัด)
11. พ่อดวงคำ บันปวง อายุ 65 ปี
12. ลุงยอด ดาวเรือง อายุ 65 ปี
13. ป้าอุ้นเรือน ดาวเรือง อายุ 64 ปี
14. พ่อปืด พรหมมิจิตร อายุ 72 ปี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	พระมหา ลัทธพร เหลียงข่อ
วัน เดือน ปีเกิด	2 กรกฎาคม 2515
ภูมิลำเนา	จังหวัดสกลนคร
การศึกษา	
ระดับประกาศนียบัตร	
พ.ศ. 2530	นักธรรมชั้นเอก จากวัดพิชโสภาราม อุบลราชธานี
พ.ศ. 2537	เปรียญธรรม 7 ประโยค (ป.ธ.7) จากวัดบพิตรพิมุขฯ กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2544	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.วค.) จาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ระดับปริญญาบัตร	
พ.ศ. 2539	พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) (บาลี – สันสกฤต) จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วัดมหาธาตุฯ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพฯ
การทำงาน	
พ.ศ. 2539	เป็นครูสอนปริยัติธรรม โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ วัดศรีโสดา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2540 – 2543	เป็นครูสอนปริยัติธรรม โรงเรียนวัดวิเวกนาราม อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน	เป็นครูสอนปริยัติธรรม โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ วัดศรีโสดา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่